

Dosarul nr. 2r-139/19

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) S. Clima

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci

ÎNCHEIERE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Vignan Igor,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vignan Igor
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,
împotriva încheierii din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit apelul declarat de Vignan Igor pe motiv că apelantul nu a îndeplinit
indicațiile instanței de apel,

c o n s t a t ă:

La 26 iunie 2017 Vignan Igor a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în
termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 29 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a
respins cererea de chemare în judecată depusă de Vignan Igor.

La 25 iunie 2018 Vignan Igor a depus cerere de apel nemotivată în limba rusă,
prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu
emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat
curs cererii de apel depusă de Vignan Igor și s-a comunicat apelantului despre
necesitatea prezentării cererii de apel tradusă în limba de stat și cererea de apel
motivată în termen de 10 zile de la recepționarea încheierii.

La 05 noiembrie 2018 Vignan Igor a depus cerere de apel motivată în limba
rusă.

Prin încheierea din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit
apelul declarat de Vignan Igor pe motiv că apelantul nu a îndeplinit indicațiile
instanței de apel.

La 03 decembrie 2018 Vignan Igor a declarat recurs împotriva încheierii din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu restituirea cauzei la rejudecare.

Recurentul Viganan Igor, în motivarea recursului a invocat ilegalitatea încheierii, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 13 noiembrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc. Astfel, recursul, declarat la data de 03 decembrie 2018, se consideră a fi depus în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 436 Codul de procedură civilă, recursul se depune de persoanele menționate în art. 430 Codul de procedură civilă, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 437 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1), lit. (b¹) Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin.(1).

În conformitate cu art. 437 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă: denumirea instanței la care se depune recursul; numele, denumirea, calitatea procesuală a recurentului sau a persoanei ale cărei interese le reprezintă, adresa lor; numele sau denumirea, adresa intimatului; denumirea instanței care a emis decizia în apel, data pronunțării și dispozitivul deciziei, argumentele admiterii sau respingerii apelului; esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective; data declarării recursului și semnătura recurentului.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că prin hotărârea din 29 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Vignan Igor.

La 25 iunie 2018 Vignan Igor a depus cerere de apel nemotivată în limba rusă, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Vignan Igor și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel tradusă în limba de stat și cererea de apel motivată în termen de 10 zile de la recepționarea încheierii.

La 05 noiembrie 2018 Vignan Igor a depus cerere de apel motivată în limba rusă.

Prin încheierea din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Vignan Igor pe motiv că apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că la 03 decembrie 2018, Vignan Igor a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care este redactată într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acesteia în limba de stat.

Instanța de recurs remarcă că, prin Hotărârea nr. 17 din 4 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 1 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.

Curtea a notat că, conform art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

În contextul celor indicate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, unul din principiile fundamentale ale procesului civil este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 din Codul de procedură civilă și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

Prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii.

Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Conform art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în baza Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 5 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie, obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Din cele menționate, rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba de stat.

Astfel, cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora.

Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În aceste condiții, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat, din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și

echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă de către Vignan Igor împotriva încheierii din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiind redactată într-o altă limbă decât limba oficială a procesului și nu este însoțită de traducere, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat.

În conformitate cu art. 269-270, 426¹ alin. (1) lit. (b¹) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de către Vignan Igor împotriva încheierii din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vignan Igor împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari